

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.
AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.
Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
Kiadóhivatal:
Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, főutca 2 ik sz. a.

Megjelen: minden vasárnap.
Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetési díj:
háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.
Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár.
Nyilttér minden sor 10 kr.

Árvaügyünk.

III.

Mig a modern állam a humanizmus elveit még a marhákra is kiterjeszti s szigorúan kívánja, hogy azoknak egészségügyi állapotáról, minden 8-adik napon, minden hónapban és minden félévben rendszeres kimerítő jelentés tétessék — addig a szegény elhagyott árva sokszor úgy táplálkoznak, mint a bibliai veretek s a híres mezei liliumok.

Vajon kinek jut eszébe velük bibelődni? Ki foglalkozik szellemi és anyagi jólétükkel? Ki védi őket a csalás, fosztogatás, a megrövidítés ellen? Ki gondoskodik arról, hogy lábuk alól kis földjük s fejük alól utolsó párnájuk el ne vonassék?

Gondoskodik róluk a humanisztikus szellemű 1877. XX. t. ez.

De e törvényt foganatosítani is kell. Lehetővé kell tenni, hogy az árvaszékek magasabb feladatuknak megfelelhessenek, adni kell az árvaügynek oly szervezetet, mely képessé tehesse az árvaszéket arra, hogy minden pillanatban képes legyen a kiskorúak és gondnokoltaknak szellemi állapotáról, anyagi viszonyairól és szükségleteiről magának meggyőződést szerezni.

Olyannak kell lenni a szervezetnek, hogy az árvaszék képes legyen ezen szükségletek felől nemcsak mindenkor meggyőződést szerezni és rendelkezéseinek pontos, gyors és erélyes keresztülvételét nemcsak foganatosíthatni, hanem azoknak gyakorlati keresztülvételét is ellenőrizni.

Mit ér az, hogy az árvaszék intézkedik valamely árva ügyében, teszem például vagyoni ügyében. Az árvaügyek magánjogi természetű ügyek lévén, legtöbb esetben gyors elintézését igényelnek. Amde a gyakorlatban az ellenkező történik: míg az ügy az árvaszéktől a szolgabíróig és onnan a körjegyzőig vagy esetleg a községi előljáróig jut, a rendeltetéstől már másnévű intézkedések teendők.

És az nem is lehet másképp a jelenlegi árvaügyi szervezet mellett. Meg van a tej, de nincs meg a vele szervesen összefüggő, gyorsan eszelekvő

és működő kéz és láb, mely a fejnek akaratát gyorsan teljesíthetné.

A gyámsági törvény csak akkor fog életbe lépni, az árvaszékek pedig csak akkor lesznek képesek feladatuknak megfelelni, ha feltétlenül rendelkező saját közegekkel fognak bírni.

Megyénkben is a 12 ezer árváról csak akkor lesz gondoskodva, ha első sorban a törvényben előírt községi tisztviselők szerveztetnek.

Tudjuk mi azt jól, hogy községeink szellemileg és anyagilag is szegények. No de ha nem lehet minden községben a törvény által előírt községi tisztviselő tartására? Több községben csak fog találkozni egy ember, ki a községnek előírt gyakorlati és azért is népünknek véreben rejlő községi funkcióira képes lesz!

Persze igen szép dolog lenne, ha a törvény vagy a megyei szabályzat kimondaná, hogy a községi tisztviselő kötelező polgári tisztviselő, teszem például olyan mint a gondnoki vagy bírói, s hogy azt viselni mindenki tartozik. Minden községben van vagy földbirtokos, vagy pap, vagy tanító vagy más intelligens ember, ki ily kötelező tisztségre képes. De ezen eszme nálunk valószínűleg csak jámbor óhaj marad.

Nem marad tehát más hátra, mint első sorban a hivatalos községi tisztviselők szervezése.

De ez magában véve nem elég. Szükséges, hogy a községi előljáróságoknak is nagyobb tér nyújtsák az árvaügyekben, mint az eddig történt.

Azon községi előljárói, hol a kiskorúak vagy gondnokoltak otthona van, vagyona létezik, többnyire közvetlen tapasztalatból személyesen ismerik személyi, családi és vagyoni viszonyait. Érdekében áll a községnek, hogy a kiskorúak hasznos tagjaivá váljanak, vagyonuk fenntartásáért, már csak azért is, mert a vágyontalanok eltartásának terhe a községre nehezedik. A legkitünőbb jogi képzettség sem pótolhatja annak szükségét, hogy legyen azon körben, melyben a kiskorú él, oly közeg, ki felügyeljen azok eljárására, kikre a kiskorúak személye és vagyona van bízva.

De e téren nagyobb önállóságot kellene adni

a községi előljáróságoknak. Nemesak az ellenőrzési, hanem büntetési hatáskörrel kellene őket felruházni. Most is találkozik egy-két lelkiismeretes bíró, ki a szolgabírónak jelentést tesz valamely visszaélésről. De mi történik? a szolgabíró rendszeresen tárgyalást tűz ki s beidézi az előljárót a vádlattal együtt. Így aztán az előljáró, csak hogy kikerülje a sok hercezhuzát, rendszeresen nem is tesz jelentést.

Ha azonban, — a feuforgó viszonyoknál fogva — még a községi tisztviselőt sem lehetne a törvény követelte hatáskörrel és számmal szervezni, ez esetben mellőzhetetlen szükség gyanánt legalább is minden járásban — mint ez teszem Zemplénmegyében van, — *felállítandó egy-egy járási községi hivatal, mely a járás összes árvaügyeit azon hatáskörrel vinné, minővel jelenleg a szolgabírói hivatalnak vinnie kellene, de közigazgatási számos teendőinél fogva vinnie lehetetlen.*

Ezekben soroltuk elő nagy körvonalakban árvaügyünk bajait és a bajoknak orvoslását. Három cikkünk, csak nagyban rajz, csak oda vetett egy-két eszme, melynek nem vindikálunk esalhatatlanságot. Legfőbb ezúttal az volt, rámutatni a bajra illetve arra, hogy itt valamit tenni kell, mert jelenlegi szervezet mellett a gyámsági törvény csak papíron levő ideális malaszt.

A helybeli evang. egyház és collegium százéves örömnepélye.

Tizenhét évvel ezelőtt, hogy a helybeli evang. főtanoda megülte alapításának kétszázéves örömnepélyét. 1666-ban alapított, 1667-ben átadott épületének megfelelő használatra ezen épület. De alig hogy használatba vették, következtek szomorú idők a helybeli egyházra és főtanodára: vérrel és könnyekkel van azoknak emléke megörökítve a történelemben s az utódok szíveiben. Nem akarjuk ezen vallásos türelmetlenség idejének sötét árnyait felidézni, elég, ha annyit megjegyzünk, hogy a protestánsok pénzéből felépített templom és collegium, midőn a XVII. század végén és a XVIII. század elején többször urat és tulajdonost eszelt

nem ösmerik. — Még egy gyermeke van, egy szegény, gyámoltalan nyomorék. Ő maga beteg és nem élhet soká — mi lenne akkor a szerencsétlenből. — Tehát gondolá. — Én megfejtem magamnak a mondatot, melyet rohamos köhögése félbeszakított. Tehát ő gondolá: — Én eladom az egészséges gyermekét, hogy a nyomorékon segítve legyen, majd ha meghalok.

Nem, nem volt szabad öt elátkoznom, — nekünk gazdagoknak bő lelkiismeretünk van!

Midőn nóm visszatért, elbeszéltem a látogatást: — Én a szegénynek éppen annyit adtam mint te. A gyermek most mindkettőnké, tudod? — Ő fogaakáival ajkára harapott. — Nem bánom! — veté vissza, rövid meggondolás után. Arra egy czuppanós esőket nyomott a fineska szájára. És ez oly kihívóan esattant.

Igen, a mi gyermekünk! De a változások, melyek az ő kedveért házukban történtek, szintén csak tudtom nélkül vitettek véghez.

Olykor, olykor a fontosabb dolgokat utólagosan kellett helyben hagynom. Dajkát kell fogadnunk, én már hoztattam is, Enzsel a neve. — Én némán bölintottam. — Gyermekszobát kell berendeznünk, amott nagyon melegen fekszik. — Némán bölintottam ismét, de a folyosón a munkások dörömböltek már. Mi jobbat tehettem — hiszen a „Mi-gyermekünkért történt mindez!

Magunk közt nem sokat beszélgettünk róla. Azután sohasem lett másképp nevezve, mint „Ó”. Ez az „Ó” az egész napon át hallatszott: — Pszt! Hallga! Ő alszik! — Ő kapja meg eledelét. — Ő kocsikázzék ki. — Ő megsértette magát. — Az egész ház a mi „Ó”-nk körül forgott. Ezen névtelen közöny bosszantott. „Ó”-nek nevet kell adnunk! — szölké egyszer. — Én egészen elfelejtettem anyjától . . . oh azon asszonyt értem . . . neve után kérdezősködni. — felelé feleségem.

— Anyja elakart még jönni, de nem jö; bizonyosan rövid név, ugy-e? — „Hm, — viszonzám, két szippantást téve szivaromból: — Frigyes is eléggé csinos lett volna. — Nem lehet megvál-

TÁRCZA.

„Ó.”

— Bárá Roberts Sándor után. —

Midőn egy üzleti utazás után nóm hajlékamba léptem, őt egy szék előtt térdelve találám, melyen egy ficska nagy, gömbölyű, bámuló szemekkel ült. Nóm felemelkedett, előmbe vándorogott és üdvözölt, nem illendőbbben, nem szivesebben, mint köztünk szokásban volt.

— Itt van Ő! — mondá nóm, kezével a gyermekre mutatva.

— Hogyan? — kérdém.

Nóm ismét a kisdéd elé guggolt, szeme elé egy piskótát tartva, felém félfordulattal fordulva mondá: — Hiszen tudod, ép tegnapelőtt olvastunk róla az újságban. Nemde csinos?

Csak most emlékeztem vissza, hogy néhány nap előtt nóm egy újságlapot tolt lámpám megvilágított keretébe; s mutató ujjával egy kérvényre utalt: — Olvasd csak. — Kérem volt, nemes emberbarátokhoz, egy vérző szívnek kétségbeesett jajja; egy anya kis gyermekét örökbeadás végett jómódú embereknek ajánlja. — Mint vélekedel, hátha örökre fogadnók? — kérdé feleségem. Én vállat vonva, az újságot visszaadám.

— De Mártha, mi legyen az? — szölké pirongatva, s az elégtelenség reszkető hangján. — Igazán lehetséges lenne?

— Bizonyosan, a mint látod. Különben ő enyém. A sajnálatraméltó anyával megalkudtam és megesküdtem, hogy nálam jó dolga lesz. Igen, legyen is! — És a világos barna, selyem finomságu fűrtös fejét czirogatva ringatá kezei közt: — Ugyebár kiesi, jól leszen dolgod? — A kevéssé beteges, gyengéd arc nem mozdult meg, csak szív alakú szájaeskájából tört elő néha egy nehéz gyermeki sóhajtas.

Én minden komolyabb beavatkozásról lemondtam: el voltunk mi már évek óta attól szokva, hogy egymással vitakozunk? Frigyük nem volt szerencsés, nem volt boldog, de nem is szerelemből keltünk egybe. Egy tőzsdéi napon, a számok tömkelege közt kötötték meg apánk egybekelésünk szerződését. Ő szívet egy más szívtől szakítá el, az enyimből egy nyugodt szenvedély esillozott. A számok hatalmasabbak voltak, mi engedelmis gyermekek akartunk lenni. Eleinte élő szemrehányás voltunk egymással szemben, azután a kifejezett harezak szomorú napjai következtek, míg végre egy udvarias, de színek nélküli békében állapodtunk meg. Bizonyos, ő szép, jó, szelleműs vala, mások az angyalokig emelték — és én magam? — De én nem valék éppen szörnyeteg. A spektrál analysis a legszebb színek adá, bár a verőfény még folyton hiányzott.

Mi hat éves házások valánk és gyermekeink nem voltak. Talán, ha a jóságos ég megajándékozott volna . . .

Tehát a gyermek nóm vagyont képezte! A hogy később megtudám, nóm az anyának 1500 forintot fizetett; ez összeget egy ékszerért kapta, melyet titokban és sietve eladott.

— Miért nem mondtad ezt nekem? — förmedtem reá.

— Mert visszajöveteledig késő lett volna: én őt csak magamnak akartam! — daczolt ő.

Az én lovaim, az én kutyám, — az ő kanári madarai, az ő arany-halai? Jó, ez mind hagyján! De hogy ő gyermekét birni csak maga akarta, ez már sok! E gondolat egy-két napig kínozott. Harmad nap, midőn nóm kikocsizott, egy beburkolt asszony kívánt velem beszélni. „Gyermekeknek” anyja volt. Arnyként bujt be az ajtón, s egy halk, félig fuldokló könyörgés hallatszott ajkairól. Kedvencét akarta még egyszer látni, anélkül nem tudott volna tőle megválni! Én pénz-fiókomat felnyitám. — Fogja jó asszony, — mondám — vegye ezt, ön keveset kapott. — Ő jajgatva könyezett: — Ne átkoznák el, a nélkül, míg egész nyomorát

volt, az utolsó Rákóczy-féle felkelés után állandóan a Jezsuita-rendnek adatott át és lett a protestáns főtanodából jezsuita-klastrom, a protestáns templomból jezsuita-templom, a protestánsok pedig templomukkal és iskolájukkal egy külvárosi telekre, a mai gimnastika telekre szorítottak. A jezsuita-rend eltörlésével pedig a collegium is, a templom is a kinstár birtokába ment át.

Az emberbaráti és igazságos, lelke sasszárnyával korát messze túlszárnyaló József császár, ki Eperjest már mint édesanyjának, Mária Theresziának társa a kormányzásban, meglátogatta, alapos tudomást szerzett a dolgok tényállásáról s az ő utasítása folytán történt, hogy midőn rendelete értelmében ezen épületek a kinstár részéről eladtak, a helybeli protestáns egyház és a collegiumnak patronusai ezeket nyilvános árverésen 6000 frton megvették 1785-ben s így a saját pénzükhöz épített épületeket másodszer is megfizették.

Valóban mély vallásos buzgalom kívántatott hozzá, hogy a száz és száz akadályokba ütköző szándék megvalósított és méltó, hogy annak emléket megüljük. E szent buzgalom nem aludt ki az utódok szívében, mind a tanoda, mind a templom a kis számú de lelkes egyház által nemcsak akkori állapotjában lett megtartva, de számtalan áldozatok árán oda hozva, hogy különösen a főtanoda az összes hazai protestantismus tündöklő esillagává fejlesztették.

Alapításának 200-dos emlékünnepe a collegiumi épület nagy mérvben újból lett felépítve és díszes palotává átváltoztatva, — visszaváltásának száz éves jubileumára tetemes hozzáépítésekkel bővítve, úgy hogy csak kis része van már hátra és a collegiumi épület városunk legszebb épülete lesz, bőségesen ellátva minden megkívántató helyiségekkel és a tanításra követelt tanszerekkel.

E mellett az egyház részint elemi iskolai, részint temploma tekintetében sem maradt, — épített új iskolai termeket a paplak telkén, díszítette temploma belsejét és derék és lelkes, tettekre elszánt pappal az élén, díszére válhatik a kerületnek.

Hogy ezen századik évforduló méltóan és marandó emlékekkel ünnepelje, elhatározta temploma külsejének gyökeres tatarozását s habár ezen munka tetemes, ezerforintnál nagyobb summát veendő igénybe, mégis nem riadt vissza a summától, annak oly módon fogantatását elrendelte, hogy az által az egyházi pénztár ne terheltesse s e célra mindjárt a tatarozást elrendelő egyházi gyűlés megkezdte a maga körében a gyűjtést, mely negyedóra alatt következő eredményt mutatott fel; adakoztak ugyanis:

Kubinyi Albert 25 frt, Raisz Ede 20 frt, Kirehmyer Gergely 25 frt, Dr. Mosánszky Győző 20 frt, Antony Florentin 10 frt, Dr. Schmidt Gyula 50 frt, Hörk József 5 frt, Friedrich Samu 10 frt, Haitseh Lajos 15 frt, Krämer Adolf 2 frt, Schwarz Ede 2 frt, Dr. Krajzell Aurél 15 frt, Krajzell Jenő 5 frt, Fekete Sándor 10 frt, Radványi Kálmán 10 frt, Hannel Zsigmond 10 frt, Glatz János 5 frt, Kösch Frigyes 20 frt, Kovácsy János 10 frt, Mihalik Samu 5 frt, Windt Lajos 5 frt, Linkesch Samu 20 frt, Desewffy Lajos 20 frt, Gallotsik Vilmos 5 frt, Czírbesz József 3 frt, Kösch Árpád 5 frt, Bielek László 50 frt, Szehtlo János

toztatni az emberek miatt — ellenezte röviden. És hangosan az ajtón kiáltva ki: — Felkelt már Miksa? — Igen, hiszen a „mi“ gyermekünk volt!

Egyszer mégis igénybe vettem igaz jussomat, mely gyermekünkhöz kötött. Ebéd közben a szomszéd szobában a „macska asztalnál“ szolgáltatott ki. A mi ügye-fogyottan haladó beszélgetési frázisaink közt hallottuk vidám gagyogását és kanálának csörömpölését. Ném nem volt nyugodt. Örökös, folytonos ide-oda szaladgálás volt köztünk és közöttük: — Vajjon nem meleg-e a leves, vajjon nem kapott-e sok ételt? — Asszony, — mondtam csendesen, de nagyon határozottan, — holnapról kezdve velünk egyék, itten az asztalunknál. Elég ideje, már két éves.

Ezentúl ő velünk evett és támlás-székében mint egy herceggel foglalt helyet. Némhöz közel ült, mindketten velem szemben mint egy ellenséges párt. Arcozokájának gyöngéd halványsága, finom arisztokratikus rózsaszínű vegyült és duzzadozó pofáskája nehezkén pihent az asztalkendő merev ránczain. Hatalmasan munkálkodott levesén és midőn elkészült vele, kanálát kiesiny gömbölyű öklével mint egy kormánypálcát az asztalra tette. Némmel váltottunk néhány szót, de elhallgattunk. E hallgatás fölött nagy szemek mindig nagyobb és nagyobbra nyitak. Mereven nézett reám, mereven nézett nőmre, bámulva, sőt majdnem érthetően esodálkozva, mint felnőttek szemek, melyek sejtik, hogy köztünk a viszony nem olyan, mint annak lenni kellene. Őszintén meg kell vallanom, hogy engem e szemek zavarba hoztak és Frigyes mintegy megváltott, midőn egy hirt jelentett. Tudom, hogy nóm hasonlóan megkönnyebbülten érezte magát.

És ugyanez a következő napokon; nagy, bámuló esodásan két szemek mintegy figyelmeztető kérdés hatotta át. Nevetéses, de így volt; igazán, mi felnőttek szegyenlettük magunkat e gyermek előtt! Beszélgetésünk lassankint életet kezdett kapni, a kised esetleges dadogó szavait találgattuk, fejtegettük, néha közös hangos nevetésbe törtünk ki akadozó beszélgetési kísérletein.

5 frt, Kéler Daniel 2 frt, Molitorisz István 10 frt, Schulek Gusztáv 10 frt, Weiszer Lajos 5 frt, s így az első adakozásnak eredménye 419 frtot tesz, mely összeg — egyetlen egy tétel kivételével — készpénzben be is fizettetett, a még hiányzó összeg a többi tagoktól a köztök uralkodó hangulat és lelkesedésnél fogva, könnyen be leszen szerzendő.

Valamint az elődök példája lelkesíti a jelenkori nemzedéket, úgy lelkesítse ezeknek példája a késő utódokat.

K ü l ö n f é l é k .

Dr. Schmidt Gyula városunk országgyűlési képviselője, újabb jelét vette ama bizalomnyilvánulásnak, melyvel a közönség közbeesülésben álló személye iránt viseltetik. Az eperjesi evangélikus collegium pártfogói közgyűlésén közfelkiáltással lett a megboldogult Almásy-Jelenik István helyére helybeli felügyelőnek megválasztva. A képviselő ur meleg szavakkal köszönte meg a kitüntetést, melyre hogy méltó, ezt ismert szerénysége daczára is könytelenek vagyunk e lapok hasábjain is a legnagyobb örömmel konstatálni.

Kinevezés Szepesházy Imre, aljegyző az eperjesi kir. trvszéknél, albiróvá lett kinevezve a nyiregyházi kir. járásbíróshoz.

Megyei közgyűlés A rendszeres őszi közgyűlés, melyen a megyei költségvetésen kívül többek közt a katonai laktanyaügy, az eperjes-bártfai vasút és talán (?) a megyei tisztviselők nyugdíjszabályzata tárgyalásra kerül, szept. hó 28-án lesz.

A magyarosító egylet szept. havi ülése.

E hó 1-én megtartott igazg. választmányi ülésen Bánó József az egylet elnöke bejelenté, hogy a berzeviczei kised-óvodánál feltételeken megválasztott Roskoványi Kálmáné óvónő igen szép eredményt tüntetett fel s méltó arra, hogy állomásán véglegesítessék, minek kapcsán Berzeviczy Tivadar tanfelügyelő indítványozta, hogy az óvónő évi fizetése 300 frtra emeltesse, mindkét indítvány elfogadtatott. Ezen megállapodás után az elnök az utolsó ülés napjától befolyt összegeket számolta, e szerint a czegeledi takarékpénztártól 10 frt, a zilahi takarékpénztártól 10 frt és a dombóvári járás takarékpénztártól 100 frt érkezett be. Végre szóba került a tanítók jutalmazása s határozatba ment, hogy a jutalmazásban nem részesülnek első sorban a kassai püspök ő méltósága által már — a magyar nyelv tanításában tett előmenetelökért jutalmazottak, továbbá a városi és állami tanítók s így csak a falusi tanítók, még pedig valláskülömbőség nélkül.

Az eperjesi laktanyaügy. Úgy látszik, hogy mégis lesz új, még pedig minden valószínűség szerint, normalis laktanyánk. Tudvalevőleg Eperjes város nincs azon helyzetben, hogy saját költségén építsen laktanyát. A város azt szeretete volna, ha az egész ezred itt lenne elhelyezve s annak idején áldozatok árán is kész lett volna, két zászlóalj részére egy normalis kaszárnyát — oly kikötés mellett felépíteni, hogy a másik két zászlóalj a mostani kijavítandó két laktanyában helyeztesse el s a városnak a bér 25 évre biztosítsák. A katonai körökkel folytatott alkudozások azonban hajótörést szenvedtek. Az ügyet most a megye vette kezébe s kész egy zászlóalj részére

Oh mily tiszta, mily harang esengésű volt nevéte. Nem vettem azt sohasem észre? Hogyan is történhetett, hogy olykor íróasztalomra borulva, bájos nevetésének kedves hangjait a távolból sejtém hallani?

A tavasz első szép napján a kiesi a kertbe ment, melyre íróasztalom melletti üléséről beláthattam. Ném legtöbbször vele volt. Én hallám tipegését és nóm lépteit a kavicsban, most utána lesett, dalolva a paesirták hangos karával, melylyel az ő esengő gagyogása vételkedett — most megragadva őt, esők esőkre hallik át. Hogy dolgozhattam volna ily zenélél? Kinyitám az ablakot, meleg balzsamos levegő ömlött be, s tintatartomra egy pillangó Ném szép fehér esipkés pongyolában, megaranyozva a nap sugaraitól, arca a napernyő rózsaszínű arnyékában, egy zöldelő liget mögött lépdelt elő. Mily színes? mily keestetjes mozdulatai! Vak valék! Istentemre, rokonaimnak, ismerőseimnek igazuk van, ő igazán nagyon szép! Egy kedves mosoly vidámitá arcvonásait, ő bizonyosan boldog volt e pillanatban igen, — és e boldogság az ő „gyermekétől“ származott! Keblemben egy ihletesség szülemlett, mely értelmesen mondé: — Te mégis szörnyeteg vagy!

— Szép nap van ma? — kiálték ki az ablakon. Oh tudom, mily hidegen és prózaiasan hatottak szavaim, mint egy nap ragyogásával áldott vidékre, a nehéz felhő arnyéka. Ném felelt valamit; én nem értém. De a boldogság fénye szép arczáról eloszlott. A kisedet, ki kérve nyújtá piziny kezét, ölébe vette és szemem előtt ezírogatta.

Akkor volt először, hogy a féltékenység bennem fölébredt! Valóban oly ritka féltékenység, mely tárgyáról világos tudattal nem bírt. Ha „ő“ őt „anyám“-nak szólítá, ez fájt szívemnek és a kedvességek, melyekkel a kisedet tulhalmozta, csaknem egészen magamon kívül hoztak. Én féltékeny valék — mindkettőjükre! Fájt nekem, hogy e szeretetben nincs részem, s hogy a szövetségben nem vagyok a harmadik.

Én iparkodtam szeretetüket kinyerni. Oh, de

normalis laktanyát építeni. E napokban érkezett a kormány részéről az engedély, még pedig azzal, hogy a kormány azon esetben, ha a megye által rendes laktanya építették, az ezen laktanyára nézve a törvény által biztosított 25 évi használati idő tartamot a városi fiók laktanyákról kész kiterjeszteni; azon esetben pedig, ha rendes laktanya helyett csak fióklaktanya építették, ezen fióklaktanyára, ugyszintén a már meglévő két városi laktanyára nézve kivételesen 15 évi használati időt biztosítani. Ezen kérdéshez legközelebbkor majd hozzászólunk.

Királylövészet. Az eperjesi lövészársulat szept. hó 12. és 13-ikán királylövészetet rendez. A lövészet szeptember hó 12-én reggeli 8 órakor kezdődik, s tart déli 12 óráig. Délután 2 órától egész alkonyatig a lövészet folytatása. Szeptember hó 13-án reggeli 8 órától a lövészet folytatása déli 12 óráig, s délután 2 órától egész 6 óráig; 6 órakor a lövészet bezárása s a lönyeremények kióztása. Ezután esteli 7 $\frac{1}{2}$ órakor — esetleg táncszal össze-kötött — közvacsora a lövölde helyiségében. A kedélyes vacsoránál szívesen láttatnak azok is, kik az egyesület tagjainak sorába nem tartoznak. Előjegyezni s jegyet váltani lehet Linkesch Károly kereskedésében.

A Czeméthei fürdővendégek 4 ik névsora. Kertscher Ede tanár Igló, Desewffy Ferenc vasúti osztályfőnök Eperjes, Degner Rosa Eperjes, Beisz Degner Karolina Eperjes, Makusz Rezsőné Paula Eperjes, Saárossy Kapeller Ferenc kereskedelmi ministeri titkár Budapest, Breez Sándor rajztanár, építész és vállalkozó Eperjes, Özv. Schreiber (Ludvig) Viktória Eperjes, Schreiber Amália zongoratanítóné Eperjes, Saárossy Kapeller Béla udvari titkár Bécs, Saárossy Kapeller Béláné Bécs, Saárossy Kapeller Ödön áll. vasúti felügyelő és ministeri titkár Budapest, Prunyi István Debreczen, Prunyi Istvánné Debreczen. Állandó vendégek száma 19, ideiglenes 120. És így az összes 1885-ki állandó vendégeknek száma tészen 193, ideiglenes átutazó 627, összesen 820.

Az eperjesi kisednevelő egyesület érdekeiben. Az intézet augusztus hó 30-án tartatta közgyűlését. Tíz éve hogy működik s egyiránt megérdemli az érdekelt szülők háláját s a nagy közönség elismerését. Az egyesület választmányának évi jelentéséből kiemeljük, hogy a fel nem használható tőke, következőkből áll: egy ház 11.776 frtnyi értékben, 462 frt 50 kr. magyar rentében, 230 frt berendezési és 589 frt 91 kr. pénztári számlákban. Elég csinos tőke, ha megfelelőleg nagy a rendes tagok száma. De fájdalom, mint mindenütt, e téren is bebizonyult hírhezt szalmatüzünk, a tagok száma évről évre kevesebb. Ugyanis a rendes tagoktól 2 frt tagsági díj címén befolyt 1875—1885 évekre: 301, 211, 235, 257, 233, 146, 97, 84, 76, 76 frt. Valóban szomorú jelenség, hogy évről évre csökken a tagok száma és csak sajnálattal kell konstatálnunk, hogy a kimaradtak közt van sok olyan egyéniség, a ki könnyen továbbra is áldozhatna évente ily esekélyességgel a nevelés szent ügyének, annál is inkább, mert az intézet egészen nemzeties jellegű, s ha semmi más eredményt nem birna felmutatni, ez az érdeme nem vonható el tőle, hogy a kiseddek, kik közt a legnagyobb része bejövetelekkor nem érti a

balgán eselekedtem; a gyermek félt tőlem, és ő — hát nem szándékosan taszítam el őt már évek óta magamtól?

Egy ebéd alkalmával néhány szó váltása után ismét mély esend állott be, E esend kínosabb volt az eddigieknél. Én a tányérra festett virágokra sötét le szemem. De azért éreztem jól daczos redőit kiesi szemöldökei között, éreztem midőn „ő“ nagy szemek ismét felém mereszté. Ném is reám nézett, úgy volt, mintha e négy csillag sugarai homlokomra égtek volna.

Egyszer csak a csendben egy szó zengett: „Papám!“ és még egyszer hangosabban, szívesebben: „Pa-pám!“ én összerementem. O ott ült s nagyon félve tekintett reám, mint ha haragot félt volna „Papám“ szavával előlédzni. Némnek arczát égő pir önté el, s csak a félig nyílt ajkak szuttogtak halkán.

Mily meleg és boldogító érzet hatotta át szívemet. Bizonyosan senki se más csak nóm tanította a „Papát“ kimondani. Miért nem ugrottam fel, leborulva előtte, egy szóval, egy öleléssel eltörölni ezen hat évnek kopárságát? Egy jó szó ebben a pillanatban és minden rendén lett volna. Kimondatlan maradt. — én el valék varázsolva.

Itt, a számoktól hemzsegő levelező könyvemben észrevehettek még könyeimnek nyomai, melyek önharagomban ömlöttek el.

Kétséget nem szenved, mióta a kis fűrtüs fejjü hozzánk került, más szellem uralkodott, — a szerelem szelleme; — ez tett idegenné saját házamban.

Fülséges, ragyogó világ önté el termeimet, ha az ég napja a felhők mögött elhomályosodott is. A szolgák arca, sőt az élettelen tárgyak is visszacsugároztak ezen világot. Csak engem nem akart megvilágítani.

Én mindig kedvetlenebben éreztem magam elhagyatottságomban. A féltékenység nagyobbra nőtt, fokozódott és balga gondolatokkal kizökkent.

Ellenszegülni készültem a kis hatalmasnak. Ez nevetéses lett volna. Némnek választást

magyar szót, a legrövidebb idő alatt megtanulja s mert jól mulat s jól érzi magát mellette, megkedveli s jó magyarrá válik. Ajánljuk e kulturális intézetet közönségünk melegebb pártfogására.

A vagyontalan árvák és gondnokoltak felségélyezéséről szóló megyei szabályrendeletet a belügyminiszter jóváhagyta. Ezen szabályrendelet szerint az árvapénztár tartalékalapja (12,000 frt) után befolyó kamatoknak a fele, évenként az árvaszék által ki lesz osztva a teljesen vagyontalan megyei árvák és gondnokoltak közt. Nem nagy ugyan az összeg, de legalább itt-ott enyhíteni lehet lesz egynehány szerencsétlennek sanyaru sorsán.

A bártfai vasút kiépítéséhez — ha létesül — a megye közönsége is hajlandó lesz bizonyos összeggel hozzájárulni, mely 15—20 ezer frtban, illetve ha a vasút részvények útján épül ki, ugyanily összegű részvények megvásárlásában fog állani. A vonat hosszában fekvő községek természetbeni egy évi közmunka erejének e célra való átengedése is tervezetik.

Táncztanítási jelentés. Városunkban jó hírnévvel bíró Blajer József, tánc- és illem-tanító f. hó 8-án kezd meg működését, főteze 130. sz. alatt özv. Klohr Gyuláné házában, 1-ső emeleten. Ajánljuk a derék magyar táncztanítót a tisztelt szülők beemes figyelmébe.

A főispáni állás reformját, — mint az E-s tudni véli — Tisza Kálmán miniszterelnök nem kizárólag erről szóló külön törvényjavaslatban, hanem egy novellában akarja előterjeszteni, mely a municzipális törvény részletes átalakítását fogja tartalmazni. Az új novella főrésze azonban mindenestre a főispáni állás szabályozásával foglalkozik. A Tisza által tervezett s a minisztertanács által elfogadott javaslat lényegileg a következő lesz: A főispán fog állani a törvényhatóság területén mind az állami közigazgatásnak, mind az önkormányzati hatósági működésnek élén s azért ő lesz rendes elnöke a megyei összes állandó bizottságoknak; a megye területén működő összes állami és megyei tisztviselő közvetlenül alá lesznek rendelve; ő lesz valamennyinek hivatali főnöke; bizonyos esetekben rendeletet hozhat ki mindannyihoz s ezek annak engedelmeskedni tartoznak, pusztán az alispánnak lévén megengedve, hogy az ellen főlebbel értesítve; minden állami hivatal a törvényhatóság területén az ő meghallgatásával s az ő ajánlatára töltetik be, s minden hivatal működését ő ellenőrzi s azért joga és feladata a hivatalokat időnként megvizsgálni. Hatásköre nem terjed ki, vagy csak kevés esetben a bíróságok működésének ellenőrzésére. Állandóan a megye székhelyén köteles tartózkodni s rendes bírója lesz megfelelő személyzettel és ügyvitellel. Egyik említésre méltó pontja s rendelkezése lesz még a novellának, hogy a szolgabírói segéd helyett alszolgabírói állomás szerveztetik s ekként fog törvényesítettetni az az állapot, mely a most fennálló törvény ellenére több megyében tényleg fennáll s mely szerint most, a szolgabírói segédek is bizonyos mérvben önálló hatáskörrel rendelkeznek. A törvényjavaslat eskis az országgyűlés összejöttkor fog közzététetni.

A zálogintézetek kamatlába. Az engedélyezett zálogintézetek által kölcsönök után szedhető kamat magasságának meghatározását a zálogbázi üzletekről szóló törvény a kereskedelmi

miniszterre bízta. A kamatlábót a miniszter az illető törvényhatóságok meghallgatására meg is állapította, még pedig úgy, hogy az 8—36% között váltakozik. A dolog természeténél fogva azt kellene hinnünk, hogy a kamatláb magasabb a távol vidéken és kisebb a fővárosban, de a hivatalos kimutatások épp az ellenkezőt bizonyítják. A fővárosban a zálogintézeteknek meg van engedve ezüst és arany tárgyak után 18—24%-os kamatot szedni. Ily magas kamatláb teljesen indokolatlan, sőt határozottan erkölcsrontó a mai viszonyok között, a midőn a rendes kamatláb kölcsönpénzeknél 4—5% közt váltakozik. Azóta, hogy a zálogintézetek kamatlábát megállapította, a pénzpiac viszonyai nagy változás állott be és a mi megengedhetőnek látszott akkor, az határozottan kárhözvitandó ma, midőn a kamatláb általában elesőbbodott. Az 1883. év végén a zálogintézetek által kézzizálogra adott kölcsönök 3—6 millióra rugtak. Ezen összegért polgáraink legszegényebb osztálya oly kamatot fizetett, a mely legalább is ötszörös tőkének felelt meg. Ezen állapotok további fenmaradása jogtalanságot involvál a lakosok azon részével szemben, a mely a zálogintézetekre van utalva és ezért felette szükséges, hogy a kereskedelmi miniszter a megváltozott viszonyokat tekintetbe véve, a törvényhatóságok közreműködésével a zálogintézetek kamatlábát leszállítsa.

A körjegyzői állás összeférhetősége a postamesteri állással. Csikmege törvényhatósági bizottsága közgyűlési határozatával kimondotta, hogy a körjegyzői állás a postamesteri állással összeférhetetlen, s B. K. körjegyzőt, ki egyszersmind postamesteri állást is töltött be, kötelezte, hogy a két állás egyikéről mondjon le. Az érdekelt által közbevetett feltolyamodás folytán a belügyminiszter a közmunkaminiszter meghallgatása mellett kijelentette, hogy a m. kir. postamesternek, miután az állammal, illetőleg a postaintézettel esupán szerződéses viszonyban állanak, a mi inkább csak üzleti jelleggel bír, államhivatalnokoknak nem tekinthetők, s így a megye közönségének a postamesteri és körjegyzői állás összeférhetlenségére iránti felfogása téves. Fennhagyja azonban a miniszter a törvényhatóságok ama jogát, hogy azon esetben, ha a községállat és közigazgatás érdeke tényleg nyert tapasztalat után ítélve, azt szükségessé tenné, arról gondoskodják, miszerint a körjegyző, a postakezélésben járatos helyettes vagy segédnek magamellé vétele által a hátrányt megszüntesse.

Mattyasovszky Tamás megyénk közszere-
tet és köztisztelőben álló főispánját nagy családi
vesztés ért. Édes atya Mattyasovszky Vince
mult esítörtökön Szirma-Besenyőn elhalt. — A gyász-
jelentés következőleg szól: Mattyasovszky Inezné,
szül. markus- és batiszfalvi Máriássy Regina, Mat-
tyasovszky Tamás, János, József, Ilona, Imre, Far-
kas, Gábor, Kálmán, Miklós, gyermekei, ezek ne-
jei, az unokák és számos rokon nevében is vérző
szívvel jelentik forrón szeretett férje, áldott jó édes
atyjuk, feledhetlen emlékü apósuk és nagyatyjuk:
alsó-mátyásfalvi Mattyasovszky Ineznek, folyó évi
september hó 3-án délutáni 4 órakor, szél-
hűdés következtében, elete 82-ik, boldog házassága
54-ik évében történt váratlan elhunytát.

Nekrológ. Zathureczky Lászlóné szül. Egerer
Lujza saját és gyermekei: Lujza, Gyula és neje:

Fuló Zsuzsanna, Zoltán, Margit és Kálmán nevében
tájdalomtól tört szívvel jelenti forrón szeretett férje,
illetve apa és ipa: alsó-és felső-zatúresai Zathureczky
Lászlónak f. hó 2-án délutáni 5 órakor, 73 éves
korában, egy heti kínos szenvedés után történt
gyászos kimúltát. A megboldogult megyei irnok
volt, s temetésén részt vett koszorút téve koporsóáira,
a megyei tisztikar.

Péchy József, Péchy Tamás országgyűlési
elnöknek széptehetségű és nagyreményű fia, ki
egyetemi tanulmányait ezen évben nagy sikerrel
befejezte, e hó 4-én véget vetett fiatal életének.
Az ok, mely a fiatal embert e szomorú tettere vitte,
nagy mérvben kifejtett lábajja volt, mely gyógyít-
hatlan sántasággal fenyegette.

Tűz. Mult hó 24-én mint lapunknak írják,
hatalmas tűz dühöngött Girálton. Sonnen-schein
Naftali bérlő telt csúre esett ezenel áldozatul. Le-
égett még a csűr mellett álló egy asztag buza, —
egy asztag rozs, zab és búkköny. Az összes kár
9885 fitra rug.

Négy golyó által keresztül löve. A
vakmerő bátorságnak ritka nemét tanúsítá Szedlák
János orkutai lakos. A záróra már elmúlt s ő több
társával vígan mulatott a koresmában, nem törődve
sem az éjjeli őrrrel, sem a haza intő bíróval, mid-
őn a községbe illetve a koresmába, egy esendőr
és egy honvédtől álló járőrség érkezett. A járőr
által újból felszólítottak, hogy távozzanak el békében;
de azok csak nevettek és Szedlák János a bírót,
de leginkább a járőrt szidalmazva kijelenté, hogy
a esendőrnek nincs joga a koresmába jönni. Erre
a járőrvezető neveiket felírta s távozni készült,
de Szedlák János még nagyobb szidalmazásban tört
ki. A járőr készen vett fegyverrel s nehogy meg-
támadtassék az utczára hátrált s minthogy a koresmá-
s attól tartott, hogy a garázda legények most már
mindent összetörnek, a járőr a koresmáros kérelmére
az utczán állást foglalt. Erre legelőbb Szedlák János
jött ki, azon kijelentéssel, hogy most már haza me-
gyen, s egyenesen a járőrnek és bírónak tartott. A
esendőr azonnal észrevette a közeledőnek szándékát
s felszólítá, hogy ne közeledjék hozzá, mire Szedlák
kilenez lépésnyire a járőr előtt megállott s ezen
szavakkal „most léj ide d... zsandár” mellett
verdesve, a járőrt követ dobálta meg. E pillanatban
mintegy tíz legény tört elő a koresma mellől s
„hurra” kiáltással kövekkel dobálva a járőrt, előre
törtek. A járőr a záporokint eső kövek elől hátrálva,
még akkor is arra figyelmeztette a dühöngőket,
hogy hagyjanak fel a támadással, mert különben
lőni fog, de azok még dühösebbek lettek s ordítva
folyton dobálták a köveket. Midőn a járőr látta,
hogy veszélyben forog, az alig néhány lépésnyire
levő üldöző Szedlák Jánosra lőtt, de erre a táma-
dás még élesebb lett. A járőr másodsor lőtt,
megint Szedlák Jánost találva. Ez azonban azon
szavakkal: „Nincsen erősebb töltésük... rajta
fiúk” még bátorította társait. Ekkor a honvéd lőtt
az előrenyomuló Szedlákra, az is balkarján találta.
A megsebesült rárohant a honvédre ki akarván
kezeiből a szuronyt rántani, a honvéd erre oly erős
vágást tett, hogy a szurony kiesett kezéből, Szedlák
a vágást kezével felfogván s hüvelyk ujján és vállán
megsebesült, de daczára ennek, a kardot felemelte s
oly erős vágást irányzott, hogy menthetlenül a ha-
lál fia, ha a esendőr a szuronyval nem fedezi.

Téli palota Budapesten.

(Fővárosi tárcszelvény.)

Budapest, szept. 5-én.

Az orosz ezár téli palotáját Moszkvában a
világ mint esodaművet bálmulja s világvárosok irigyl-
lik tőle e pompás speciális jellegű palotát.

S íme a nagy északi kolosszushoz elenyészően
esekély Magyarország fővárosa Budapest nemskóra
kilép az irigyek sorából s mint versenytárs áll a
muszka ezárok régi székvárosa mellé, büszkén hir-
detve: „nekem is van téli palotám.” Ezzel a palot-
ával akarom én megismertetni e lapok t. olvasóit.

Budapestet a magyar államvasutak nyugdíj-
intézete az utóbbi évek alatt számos impozáns
palotával gazdagította. Csak magán az Andrássy-
uton (előbb sugárut), mely jelenleg fővárosunk
legszebb utvonala s bátran állítható a nagy európai
városok boulevardjai mellé, három díszes palotát
emelt. Kettő az államvasutak központi épületét
veszi közre, egy pedig a dalműszinházzal szemben,
tehát a szép forgalmi utnak középpontján díszleg.

E palota gyönyörű fekvésénél, de különösen
a környező paloták s a főváros valamennyi épüle-
tétől elütő modora, a modern műipar minden ágát
felölő pazar díszítésénél fogva mindjárt szembe
tűnik. Első tekintetre bizarnak látszik, mit az alak-
zatok szokatlansága okoz, melyek azonban csakham-
mar jól eső harmóniába olvadnak össze. Az épület
közepéből egész magasságában előre szökő arkádok,
tömör oszlopaikkal, esúcsos boltívekkel s középen
az oltárszerű bejáróval; a félemelet négyes löhere-
levélt mutató ablakai, a tetőből kinyúló hegyes
tornyok s bástyácskák; a markáns mondhatni ríktó
színű díszítések lassankint megnyerik tetszésünket
s a tetszés bálmulattá, lelkesedéssé, esodálattá fo-
kózódik.

Nos tehát ezt a remek palotát, melynek föld-
szintjén Budapest legelegánsabb étterme és kávé-
háza van berendezve — még az őszön téli
palotává szándékoznak átalakítani. Az Andrássy-
utra néző arkádok oszlopközeit ugyanis óriási

akartam engedni „Ő” és én közöttem: én bolond!
Szíve melyikünkét választotta volna? Készültem in-
tezkedéseket tenni, a szerencsétlen anyát kipuha-
tolni és őt az aranyok hatalmával gyermeke vissza-
vételére kényszeríteni, — nóm háta mögött? Ez
gyávaóság lett volna.

Munkálkodásról szó sem lehetett többé; én
örült valék, rosszul néztem ki. Az emberek kérdék
mi bajom. Én rosszullettél védtem magamat.

A ragyogó világ sugarai nem akartak elosz-
lani, szerelmem szelleme erősebb volt nálamnál, s
ége pallossal kergettem kifelé.

— Hosszu utra kell mennem Márta!

Hangom reszkedett; ő észrevette. A szána-
kozás méltán, ragyogóan csillogott szép szemében
A bucsuzásnál előlme adá a kiesikét: — Hát gyer-
mekünknek nem akarsz isten hozzádot mondani?
kérdé gyöngéd hízeltő hangon. Én a kiesít magam-
köz emeltem, de ő pityeregni kezdett és kedveske-
desim ellen védte magát. Én letévém s tova si-
tettem.

Cél nélkül a világba utaztam.

Az első napok után a bátortalanság lett uti-
társam és bensőmben egy szótát hangzott, mely
azt sugta: hogy örült vagyok! Eleinte csak esen-
desen, később hangosabban és hangosabban: Iga-
zán örült vagy! Végre magam előtt tartott újság-
ban olvasám, a kéklő hegyekre írva láttam és a
mozdony minden zugásában megerősítve véltem
e szótát igazságát. — Igen, már elhittem — elég,
elég!

Miért nem fordultam rögtön vissza?

Az örültnek jól ki kellett utaznia magát, mi-
előbb minden jóra fordulhatott.

Dühösködő sajtó szívvel leptem lakásomba.
Mily ünnepélyes esend uralg, mily rokonszenvetlen
suttogás. Nóm kisírt szemmel jött előlme. — Oh
Ő beteg, nagyon beteg, bizonyosan meg fog halni!
mondá jajgatva. Én megnyugtanni akartam, da té-
leme nagyon is alapos volt.

Még csak egy rövid aggodalmas idő. Az utolsó

éjszakán mindketten ágya mellett ültünk, ő ott, én
itt. Mindegyikünk egy egy kezeckéjét tartá, mint
ütött, vert benne! Gyorsan lüktető, lázas ütések és
minden lüktetés egy egy figyelmeztetés: Szeressé-
tek egymást! — Szeressétek egymást! — Legyetek
jók!

Mi közösen éreztük ezen lüktetéseket és meg-
értettük a figyelmeztetést.

Mély és szíves tekintetünk találkozott a esil-
logó könyveken keresztül, s ez mintegy szent foga-
dás vala, e pillanatban szólni szentségtörés lett
volna.

Azután eltemettük őt, az üde tavaszi pá-
zsit alá.

Midőn ezek után először az asztalhoz ültünk,
ismét csak esend volt közöttünk. De más esend
mint amaz, melyet a kis idegen kis dadogó „pa-
pám”-jával megtört. Ott a fal mellett állt még
gyermek-széke, s azon kis kanala.

Nóm az asztalon keresztül felém nyújtá finom
fehér kezét: — Szeretted őt te is’ ugy-e. Hangja
reszkedett. — Márta édes egyetlen nóm! Kezét át-
karolva lábaihoz borultam. — Vajjon szeretlek-e
Márta, oh kedves nóm!

Az első roham után a támlásszékre mutattam:
Ő eljött, minket szerelmemre tanítani. . . . suttog-
tam én. — Midőn készen lett tanításával, az an-
gyalok magukhoz vették, — mondá nóm könyek
között.

Egy szép napon az orvos nóm szobájából ki-
lépve, esintalan arezkifejzéssel a gyermek támlás-
székre kopogott: Ezt hagyja csak ott, még hasznát
fogják venni!

— Igazán? Lehetséges lenne? megérdemel-
tem én ezen nagy szerencsét?

És midőn nómet átkarolva, ez új határtalan
örömtől kipirult arcához hajoltam, mondám:

— Mi nagyon, nagyon fogjuk szeretni őt,
ugy-e?

Ezen veszélyes vágás fedezése után a járőr gyorsan hátra ugrott s Szedlákra a negyedik s ezuttal halálos lövést tett, mire a támadó azon szavakkal „emberek, elég lesz, már megvagyok löve”, lerogyott. Ezzel a támadás megszűnt, a sérültben azonban volt még annyi erő és akarat, hogy felkelt s társai által elvezettetett, a szuronyt erősen kezébe markolva. A kapott sebek dacára csak másnap halt meg.

Gyujtogatás gyanuja cím alatt az „Eperjesi Lapok” mult heti számában egy közlemény jelent meg, melyben a f. é. augusztus hó 11-én, reggeli 3-4 óra közti időben Szent-Mihály községében elégett. Gr. Szirmay tulajdonát képező s jelenleg Fried Sándor, szt.-mihályi lakos által kibérelt két eszűre vonatkozólag azon passus foglaltatik, hogy gyanu merült fel, miszerint az érintett tűz körül „haszonlesésből büntény követett el.” — A mennyiben azonban az ezen tüzeset megvizsgálására illetékes sírokai járási szolgabíró, a tűz keletkezési okainak nyomozása után fentnevezett bérlet még a legesekélyebb gyanuval sem találta terhelhetőnek, a nyomozatot beszüntette ellene és neki az ártatlansági bizonyítványt is kiszolgáltatta. — kétségtelen, hogy a „gyujtogatás gyanuja” című közleményben foglalt gyanúsítás minden alapot nélkülöz. — Ennyit a fentebb érintett közlemény helyreigazításul.

Garázdák. A milyen alázatos józan állapotban, ép olyan garázda tót népünk, ha megrészeszgek. Ezt tapasztalta Piff Abrahám f.-szvidniki szatócs is, kinek üzlethelyiségébe m. hó 23-án két részeg egyén betamolygott, s minden kezök ügyébe eső tárgyat összetörték, összezúzták, az ajtót sarkából kiemelték, a tulajdonost megdöngözték, a zsákokban levő fűszert a földre szórták, az égő lámpákat leütötték. Hogy nagyobb baj nem történt, csak annak köszönhető, hogy az ép ottan ezirkáló esendőség véget vetett a garázdálkodásnak.

Szerlemföltés. Krivoda József alsó-szalóki legény nem élvezhette nyugodtan a szerlem boldogságát: E hó 25-én alig jött szeretője udvarába, midőn két vetélytárs által megtámadva, földre tepergetett, s a támadók egyike által nyakán és fején késsel, a másik által szintén fején kövel megsebezett. A tettesek a kis-szebeni járásbírósnak lettek átadva.

Betörés. Kavecsán községben Klein Simon ottani koresmárosnak helyiségébe betörték, s az italmérsi helyiségben levő pénzeszközöket a pénzt és revolvért ellopták. A gyanu Hovan András ó-ruzsini legényre esett, ki ismeretes közártalmu kóborló, s az nap a községben esavargott. Ez csakugyan beismerte a lopást s előadta, hogy azt Mondok Sándorral együtt követte el. Mondok létrán felmászva a helyiségbe jutott. O törte fel a fiókot s lopta el a pénzt s Hovan Andrásnak — az alatt őt állott — az egészéből csupán 1 frtot adott.

Majd talál ó módot. Egy kavecsányi öreg paraszt fiatal leányt vett nőül, ki a kassai dohánygyárban dolgozott. A fiatal nő nem igen törte magát vén férje után, és még szörnyen gyűlölte a napját, e sajtós viszonyok az volt a természetes körülménye, hogy a háznál igen gyakori lett a verekedés. A fiatal menyecske utóljára is megunt a házi boldogságát, ott hagyta az öreget azon szándékkal, hogy nem jön többé vissza. A férj 4-5

napig türelmesen várt, de végre is megakadt türelmének fonala. Késsel felfegyverkezve Kassára indult, hogy a hűtlen boszút álljon, s oda állott a gyár elé, várva a szökevényét. De ugyancsak megjárta. A munkásnők valamelyike ráismert s nyomára jött szándékának. Egyszerre csak megnyílik a gyár kapuja, s azon egész női sereg kifelé tódul s neki a rabiátus férjnek. Ez persze megszeppent, ellillant s a rendőrséghez fordult. A civódók a rendőrség előtt csakugyan kibékültek s el is indultak haza felé, midőn a férj egyszerre csak megáll, azt mondván: „Megesküdtem a kapitány előtt, hogy nem foglak megverni, jó, az esküt meg is tartom, de jöjtek csak haza, majd adok én anyádnak.”

Paraszt bosszu. Vanyó István kapui telkes gazda egészséges tehene a mult napokban — hogy hogy nem, de valóban megtörtént — jobb létre szenderült. Szeget ütött a gazda fejébe, hogy tulajdonképen mitől is dögölt meg az a tehén? Eljött az orvos. Felboncolja — s uram fia mit talál benne? Apró olomdarabokat. Nyomozni kezdték a tettest s csakhamar rá is jöttek a gazda szögájja személyében, ki, mert mezei károsításért gazdájára feljelentése folytán megbírságotatott, kenyérbe dugott olommal etette gazdájára tehénét.

Elragadt lovak. Hrinko András orosz-krucozi fuvaros gazda a felső-külvároson ládik felrakásával volt el foglaltva, és mialatt a magtárba ment, a lovak a ládik zörejétől megijedve, szaladásnak eredtek, egy gyümölcsárusitónak a sátorát felfordították, ki a magtárból kirohanva a lovak elé állott, annyira összegázolták, hogy sebeinek bekötése végett a helybeli kórházba kellett szállítani.

A halál után. Érdekes összeállítást olvastunk a „World”-ban, hogy különféle országokban mit felelnek a halotti jelentésre. Amerikában azt mondják: God dam, hát meghalt valahára? Angliában: Volt-e élete biztosítva? Franciaországban: Hány éves volt? Magyarországon: Isten nyugtassa! Németalföldön: Mennyi pénzt hagyott hátra? Németországban: Mi baja volt tulajdonképen? Olaszországban: Szegény pára! Oroszországban: Boldog, mert nem kell többé félnie a kaucsukától!

A hivatalos titok megsértése. Egy törvényszéki hivatalnok panaszkodott, egy kollegája ellen az elnöknel, hogy az a kollega őt mások előtt számárnak ezimezte. „Emeljen ön ellene panaszt a hivatalos titok megsértése miatt” — tanácsolá neki a mőkázi szerető elnök.

Hogy mozognak a nők? „Az emberi testtartás és járás elmélete” cím alatt rendkívül szellemes értekezés jelent meg Párisban Balzac hagyatékából. Az érdekes műből kiveszszük azt a részt, mely a legérdekesebb, bár nagyon is bizarr s a nőkre vonatkozik. Ez a következő: Azok a nők, a kik szögletesen mozognak, többnyire erőnyesek, míg minden nő, a ki vétekezett, mozdulatának kerekdedége által tűnik ki. Kerekdedség nélkül nincs kellem; ez kétségtelen. Szabad-e a nőnek járás közben a ruháját fölfogni? Jó izlésű hölgy tulajdonképen nem is meggyi ki soha esőben vagy sárban, a ruháját pedig az utczán soha fel nem fogja. Mint egy vén diplomata beszéli: Mária Terézia királynőnek három hercegnőt mutattak be, hogy válaszon közülök feleséget egy kegyeltje számára. A királynő, a nélkül, hogy csak szólt

volna is hozzájuk, már megtette a választást. — „Láttam őket a kocsiból kiszállani,” — beszélte később a királynő a diplomatának. — „A legelső földre lépett, mikor kiszállt; a második természetesen és előguglatlanul szállott ki; a harmadik pedig csak úgy ugrott le a kocsiból. En tehát a másodikkat választottam, mert az első ügyetlen és együgyű, az utolsó pedig könnyelmű és könnyűvérű lehet.” Mária Teréziának csakugyan jó szeme volt; választása sikerült.

Galvanoplasztizált holttestek. Mint az „E-s” írja: egy francia mérnök és vegyész azt a javaslatot teszi — 18 év előtt már a francia törvényhozótestület elé terjesztette — hogy a holttesteket galvanoplasztikai uton óvják meg a megsemmisüléstől. A családnak nem kellene kedvezéseitől megválnia, a holttestek általi megfertőzés lehetetlené válnék és a hirnevesebb emberek holttesteit csak valamivel tovább kellene a galvanikus fürdőben tartani, hogy szobrokká változzanak. A feltaláló három emberi holttesten és száznál több állati hullán tett kísérleteket. Eljárása szerint bedörzsölik a testet grafitallal és azután a fürdőbe fektetik; a szegényebbek testeit horgonynyal lehetne bevonnai, mert a réz kissé sokba kerülne, de viszont a gazdagabbnak ezüstöt és aranyat ajánl. Az eszme nem is olyan rossz — a milyennek első pillanatra látszik; az eljárásnak többek közt meglenne az előnye is, hogy megszorult utódok „megaranyozott” őseiket a zálogházba vihetnék.

— **Szenvedélyből tolvaj.** Kassán egy elegáns nő ment be egyik női divatárkereskedésbe és vásárlás közben egy pár selyem cipőt dugott el, mint a kereskedő észrevette s a nőt be akarta kísérteni. Térdre borulva könyörög a szép tolvaj, hogy ne tegye vele a nagy szegényt, hiszen ő nem szűkségből, hanem csak szenvedélyből lopott. Hogy bebizonyítsa, negyven forintot banjegyet ajánl a kereskedőnek, unszolva, hogy csak fogadja el. A kereskedő hosszas unszolásra elfogadja s midőn a nő távozik, közelebről megtekinti a bankjegyet. — hamis volt.

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**

Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

Hivatalos rovat.

5472. sz. k. i.

1118. 1-1.

Hirdetmény.

Alólrött városi tanács által ezennel közhírré tétetik, hogy a városi szántóföldének f. é. október hó 1-től számított 3 évre való kibérlésére vonatkozólag f. é. szeptember hó 10-én d. e. 10 órakor a városi tanácssteremben nyilvános árverés fog megtartani s hogy az árverési feltételek a városi számvevősnél megtekinthetők, s végül, hogy a szóbeli árverés megkezdéseig az ajánlati összeg 10 százalékkal, mint bántépénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Eperjes sz. kir. város tanácsa, 1885. é. augusztus hó 26-án tartott ülésének.

5518. sz. k. i.

1-1

Pályázati hirdetmény.

Eperjes városánál betöltendő lévén a városi hűsfelügyelői állomás, az ezen állomásra pályázni kívánók felhívattak, hogy kellőleg felszerelt folyamodványukat f. hó 15-ig a városi tanácsnál adják be.

Eperjes sz. kir. város tanácsának 1885. évi szeptember hó 3-án tartott üléséből.

üvegtáblákkal látják el, melyek a mannheimi üvegyárban már meg vannak rendelve s oly nagyok lesznek, hogy külön kocsikon kell Budapestre szállítani. Az árkaók alatt aztán délszaki növényekből téli kertet rendeznek be, úgy hogy az jobbról és balról a pazar fényvel berendezett étteremmel illetve kávéházzal lesz összeköttetésben s ugyaninnen van a lejárata a díszes földalatti éttermekbe. A jobb oldali kávéház Reuter Nándor tulajdona. Ruseher részt vett legutóbb a trieszti kiállításon egy díszes magyar eszűvel, hol abban a kiállításban részesült, hogy számos fejedelmi vendégen kívül a király és a trónörökös is meglátogatta, sőt étkeztek is benne. Reuter Nándor pedig tisztelt és szeretett Nesztora a fővárosi kávéháznak.

Budapesten már több helyütt megpróbálták az éttermeknek kávéházzal való egyesítését, hogy e tekintetben a közönség kívánalmainak eleget tegyenek, de az összesen sikerült oly mértékben, mint e díszes és ily szempontból tervezett palotánál. Ily tágas, kényelmes, tetszetős helyiségek sehoh sem kínáltak erre a célra. Az Andrássy-utra néző földszinti és fölémeleti helyiségek ugyanis szakadatlan összeköttetésben a vendéglő és kávéház helyiségeit képezik. A földszinti vendéglő és kávéház egy-egy óriási teremből állanak, melyek francia modorban pazar fényűzéssel vannak berendezve. Ezekhez esatlakoznak az árkaók alatt valamint a járdán felfutó borostyánnal elkerített téren babérfák között felállított asztalok, hol különösen esténként a főváros mánásvilága és legelegánsabb közönsége ad találót egymásnak s a csillagos ég-kékszínre festett boltívekről lecsüngő villamos lámpák fényében olyan e nyüzsgő, vidáman csevegő, nevetgélő embertömeg, mint egy tündérvé varázs-álma.

Rendkívül érdekesek a földalatti pinczehelyiségek berendezett éttermek is, melyek valódi speciálisitást képezik a fővárosnak. A díszes gloriett alakú főbejáró kettős ajtaja között az egyik a földalatti helyiségbe vezet. Finom szőnyegekkkel leteri-

tett lépcsősoron haladunk lefelé, a fordulónál pálmabokor van felállítva, melyre két kisebb villamfény hintő sugarát. Beérve azt hiszed talán, mogorva sötét gözött helyiség fogad? Oh nem, tömör oszlopokra boruló tágas díszes terem, melyekben az épület egész hosszában 4 sor asztal húzódik végig, körülvéve a főváros tehetős polgáresaládái által, melyeknek ez rövid fennállása óta legkedvesebb mulatóhelyévé lett. Közepén hideg buffet van felállítva, baloldalt pedig a bor- és sörkimerő s ezen túl a konyhahelyiségek terülnek el. A fölémelet (incezzanin) jobb oldalát Ruseher György vendéglősnek igazán páratlan fényvel és pompával berendezett külön szobái (chambre separée) foglalják el.

Három francia és három tiszta magyar stílusban van berendezve s valamennyinek butorzatát a „Honi iparművészeti vállalat” készítette. A francia butorok esepett sem állanak a párisi műipar készítményei mögött s a magyar butorokon a saját találmányu hideg zománcozást a vállalat művészi tökélyvel állította elő. Valamennyi szoba az izlés, elegancia és kényelem netovábbja. Középen terített asztalok állanak, a díszes szekrény finom ezüst szükségesi tárgyak terhe alatt nyög, a pamlag ruganyos hintájával hívogató s az asztalon álló villamos esengettyű egy nyomására szolgálatra kész pinczerek teremnek elibéd. 20-50 tagból álló társaságoknak ismerkedő vagy bucsulakomákra, estélyekre, menyegzőkre igen alkalmasak e helyiségek, melyekhez hasonló nincs több a fővárosban s azok valóban ritkán vannak vidám mulató társaságok nélkül. E szobák folytatásaként bal oldalt terülnek el Reuter díszes kávéházi és játszó termei. Igen elegáns és egyszerű a nagy billiard-terem vörös és zöld színben váltakozó falával s ugyanilyen színű butorzatával. Három nagy, tömör új szerkezetű billiard-asztal áll a közepén, melyek egyszerű megfordítással közönséges és karamboljátékra egyaránt használhatók. E terem előrése férfi-kávétermet képez, melyből, valamint a billiard-teremből egy-egy kényelmes játszó szoba nyílik, hol világos zöld posztóval bevont esinos asztalkákon

kávé mellett és után folyik a tarokk, viszt, vagy ha úgy tetszik a fréteránsz; egy fordítással pedig sakkablává alakulnak át az asztalok s kitartó hévvel folyik a harez fehérek és feketék közt az utolsó leheltetig, akarom mondani, sakk-mattig. Reuter helyiségei még nem teljesebb, amennyiben legpompásabb helyiségeit, a török kávéházat és a hölgy-szalont közelebb fogja csak megnyitni. A mezzaninra a földszintről külön díszes feljáró vezet s az összes helyiségek tekervényes folyosók s lépcsők által szakadatlan összeköttetésben állanak egymással, úgy hogy az egészet végig járhatjuk anélkül, hogy szabad levegőre kellene lépünk.

A díszes palota különben Tolnay Lajos a magyar államvasutak derék igazgatósági elnöke szellemi közreműködésének köszöni létrejöttét, a ki valódi lelke és pártfogója a nyugdíjintézetnek. Az épület 1 1/2 millió forintba került, tehát drágább, de egyuttal nagyszerűbb is Budapest bármely magánpalotájánál s a szemből álló dalműszínháznak méltó vis-a-vis-ját képezi. A vendéglő és kávéházi helyiségek berendezése 250.000 frtot vett igénybe, mely szám eléggé tanuskodik azok pazar pompájáról. Az egész épület a legújabb villamos világítással, központi gőzfűtéssel és általános szellőztetéssel van ellátva, melyek költségei 80.000 frtra rúgnak. Az emeleten 23 ezélszerűen és kényelemmel beosztott magánlakás áll rendelkezésre; az épület gondnokságát és villamos gép kezelését a nyugdíjintézet igazgatósága a tágas körben ismert Híkisch Ernő magyar államvasuti főmérnökre bízta.

Szóval e palota a fővárosnak jelenleg kiváló nevezetességét képezi s megérdemli, hogy a felránduló vidéki közönség ide is ellátogasson s tekintse meg összes helyiségeit különösen este, midőn a villamos lámpák vakító fénye ezer csillaggá török az üveg-mozaik ablakokon s a termék pazar díszítésén, úgy hogy ilyenkor az épület hasonló az ezeregy-éj tündérpalotájához.

—s.

A budapesti magyar jelzalog hitelbank 4°
nyeremény-kötvényei a 100 frt.
 Legközelebbi húzás:
1885. évi szeptember hó 15-én
100,000 frt főnyereménnyel.
 Minden nyeremény-jegy, ha az már visszafizetve is volna, vagy ha arra már egy nyere-
 mény is esett volna, valamennyi sorsolásnál még tovább játszik úgy, hogy a későbbi
 nyeremény-sorsolásoknál egy, sőt több nyereményben is részesülhet.
Kapható az EPERJESI BANKEGYLETNEL Eperjesen. 4-4

Wichtig für jeden Nervenleidenden.
 Nur vermittelt **Elektricität** lässt sich ein Nervenübel gründlich beseitigen. Meine neuen **Inductions-Apparate** (Elektrisir-Maschinen), von jedem Laien leicht zu handhaben, sollten in keiner Familie fehlen. Gicht, Rheumatismus, Schwächezustände, Zahn- und rheumatische Kopf-schmerzen, überhaupt jedes Nervenleiden wird durch meinen **Inductions-Apparat** geheilt. Preis eines complete Apparates mit ausführlicher Gebrauchsanweisung fl. 8.—. Einzig und allein bei mir direct zu beziehen.
Dr. F. Boeck, Triest, 2 Via Poudares 2.

Biztos kereset!
 Mindenki tőke és kockázat (risico) nélkül
 a ztrák-magyar állam-é. díjsors-jegyek résziesítését
 melletti eladása által az 1883. évi XXXI. tezikk szerint
havonta 100—300 frtot kereshet
 nálunk. — Ajánlatok a jelen foglalkozás megnevezésé-
 vel intézendők:
A fővárosi váltóüzlet-társaság
ADLER és társához BUDAPESTEN.
 1119 sz. 6-1

Champagner
Gustav Schmidt in Pressburg
 empfiehlt seine, aus den besten Weinsorten Ungarns, genau nach französischer Methode erzeugten Champagner:
 Grand vin de Champagne . . . fl. 1.50
 Jockey Club 2.—
 Magyar pezsgő 2.—
 Carte noire 2.60
 alleinige Niederlage für Eperies bei Herrn
Carl Linkesch. 1083?

Tüzifa-eladás.
 A Hollán-Hedry Zsófia urnó tulajdonához tartozó 300 méter öl tüzifa eladása s megrendelése iránt tudakozhatni Szmoligovics Szilárd ügyvédi irodájában Eperjesen.
 3-1

Orvosi bizonylatok

„MARGIT”.

GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkatrészek szerencsés összetétele, kevés szabad szénsav, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és gyomor nyálk-hártyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radein-, Vichy- stb. vizektől különböző csekélyebb szabad szénsav tartalmánál fogva, s azért a vérzések lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavany dúsabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár. Rökus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásnak bizonyult a légző- és emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál, oly annyira, hogy jelenleg rokon-alkatú más ásványviz kórházunkban alig rendeltek, — csekély szabad szénsav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübli-, Gleichenbergi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyetemi tanár. Torok-, gége-, légző- és bőrbetegségekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorbad volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor, vizezőszerv idült hurutját szintugy oszlatja, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel iszák, s hogy sem bevéve, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértorlódást.

Dr. Kétly Károly egyetemi tanár. Légző, emésztő-szervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli vizek fölött kisebb szénsav tartalmánál fogva előnnyel bír.

Dr. Barbás József Rökus kórházi főorvos. Légző, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyet. tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál.

Ez idő szerint Európa legelső és leglátogatottabb **tüdőbetegek klimatikus Gyöngyös** eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „a „Margit“-forrás gyógyviz” alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezer betegek által kedvesen fogyasztott, és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.
 Görbersdorf, 1879. márczius 18-án. **Dr. Römpler Tódor.**

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.** m. k. udvari ásványviz szállítónál Budapesten.
 Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Die Lapispataker Compossessorats-Schankgerechtigtheit
 wird im licitationswege am **29. September 1885.** vormittags 9 Uhr in **Lapispatak** au 6 Jahre, vom 1. Januar 1886 an gerechnet verpachtet werden.
 Reflectirende haben bei Beginn der Licitation ein Vadium von 80 fl. zu erlegen.
 Nähere Auskunft ertheilt Julius Klefner Advocat in Eperies. 1121. sz. 4-1

FERENCZ JÓZSEF

KESERŰVIZ.

„Kis adagban hatásos, nem kellemetlen ízű.”
Dr. Korányi, tanár.
 „Kóródámon a legkedveltebb hashajtó viz.”
Dr. Kézsmárszky, tanár.
 „Hatásosabb mint a többi budai vizek.”
Dr. Gebhardt, tanár.
 Kéretik a forrás használásakor mindég az egyedül helyes elnevezést
FERENCZ JÓZSEF-KESERŰVIZ használni.
 Kapható Eperjesen: **Gallotsik J. W.** urnál, a gyógyszerertárban és fűszerkereske-
 désben. 1096 6-2
A szétküldési igazgatóság:
Budapest, váci utca 18. szám.

BUDAPEST, KOTZÓ PÁL üllői-út 18. sz.

!! Tessék meatekinteni gépraktáromat !!

nem csalo külsejű fényezett „kiállítás gépek”, hanem eladásra szánt gépek vannak felállítva.

!! Különös figyelemre méltók !!

R. GARRETT & SON R. GARRETT & SON

Compound gőzmozgonyait kitünő gőzmozgonyait

40% tüzelőanyag takarítással könnyen hozzáférhető, kiváló szilárd, tartányok nélkül hajlított fedelű tüszekrényvel.

Leszállított árak.

10-10

!! Tessék meatekinteni gépraktáromat !!

hol a gyakorlatban legjobbnak elismert gépek kiválaszt-
 hatók, megvehetők és azonnal átvehetők.

!! Különös figyelemre méltók !!

R. GARRETT & SON JÁRGÁNYCÉPLŐI

világhírű cséplői tisztító szerkezet és anélkül kap-
 csolatban Kotz-féle szabad.
 harangjörgányokkal stb. stb.

szab. 4-szer fordítható aczél dob-
 sinekkel. Többet és jobban dol-
 gozni egy gyártmány sem képes.

Kedvező fizetési feltételek.